

Van een brouwerij naar een gerenommeerde sportzaak.

door Ivan VAN HYFTE

In de collecties van onze heem- en geschiedkundige kring "De Plate" steken ongekende pareltjes van iconografisch fotomateriaal. Het was conservator Norbert HOSTYN die me wees op 4 unieke foto's die hij per toeval "ontdekt" had. Het onderzoek naar de zoveelste onherkenbare en totaal verdwenen site van mijn stad kon (alweer) beginnen...

Waar nu op de hoek van de Torhoutsesteenweg en de Warschaustraat een zes verdieping tellend appartementsgebouw, Residentie Olympic, uitkijkt op Leopold I te paard, waren in 1875 reeds mouters (1) aan het werk en werd bier gebrouwen.

Het opgeven van Oostende als militair bolwerk leidde tot het slopen van haar vesten. Daardoor kwam heel wat grond vrij (een deel bleef gereserveerd voor de overheid) die in één concessie te koop werd aangeboden door de Belgische Staat (2). Een Luikse notaris Louis DELBOUILLE (1825-1897) - actief in ondermeer verkavelingen - deed een bod van 1.500.000 BF op de 22 ha. "Domeinen van de Staat". Deze domaniale gronden werden hem toegewezen op 10 januari 1874. Daaronder bevond zich een duinperceel, groot 1 ha, 37 a, 40 c, dat in de onmiddellijke omgeving van het huidig perceel in kwestie (Warschaustraat2, Oostende, 6^e afdeling sectie D, 164^P) lag. Het was Mariakerks grondgebied en paalde aan de toenmalige grens van Oostende; aan de overzijde van de "Steenweg van Thourout en Nieuwpoort naar Oostende" lag Stene.

Op 15 juli 1874 verkoopt DELBOUILLE 2564 m² uit voornoemd stuk grond aan de Oostendse hoterlier Gustaaf CNUDE (3), gehuwd met Esperantia VANHERCKE (4). Op perceel ("blok") 31, uit de verkaveling DELBOUILLE, bouwt hij een brouwerij die reeds in 1875 in gebruik is. Hij bezit ook nog het perceel 89 y⁵, zijnde duinen. In dezelfde akte staat een tweede koop: de brouwer wordt eveneens eigenaar van het aanpalend stuk (vroeger vesten), dit op Oostends grondgebied. Op 20 april 1876 overlijdt zijn echtgenote en de onroerende goederen - ondertussen allemaal bij Oostende gevoegd (5) - gaan over op hemzelf en zijn enige dochter Augusta (6).

Een jaar later, op 18 september 1877 koopt hij van Anne-Marie HUYGHE het aanpalend perceel C 162^B, groot 200 m². In 1880 hertrouwt hij met Sidonia DEMOOR, weduwe van Joseph MARION, een koopman in wijnen. Op het nieuw aangekochte pand breidt hij zijn brouwerij verder uit (1881) want het gaat hem voor de wind. Hij koopt nog het estaminet "A l'arrivée des Trams" in de Oesterbankstraat 17. En op de hoek van de Warschaustraat woonhuis (1882 - zie foto 1). Dit herenhuis en de brouwerij beslaan nu 104m, bijna de hele lengte van de Warschaustraat, op drie huizen na, tussen wat nu het Leopold I-plein is en de Chaletstraat.

De komende 3 jaren brouwt en koopt hij dat het een lust is: een huis in de Brugsestraat n° 28, cabaret "De Kuiper" in de Weststraat n° 22, een huis aan de Visserskaai n° 36, een huis in de Jozefstraat nr. 13 en nog één langs de Visserskaai n° 29. Ook een huis op de Zeedijk, eigendom van Sidonie DEMOOR uit haar eerste huwelijk wordt aan het lijstje toegevoegd.

De zaken floreren als geen ander. In business ken je best véél mensen, hij stapt in het verenigingsleven en in de politiek. In 1898 wordt hij voorzitter van de filantopische Cercle Cœcilia (7), dit tot 1911, en het jaar erop wordt hij verkozen voor de liberale partij in de gemeenteraad met aansluitend in april 1900 een schepenzetel.

Ook in 1899 is er een "gedeeltelijke herbouw": de brouwerijgebouwen worden opgesplitst in de brouwerij zelf en een conciërgewoning.

Kerstmis 1903. Hij is er nu 59 en zijn "Brasserie du Lion d'Or" verkoopt hij om gezondheidsredenen, samen met de conciërgewoonst en zijn eigen woonst aan Gustave DE RYCKER (1848-1908) (8). Amper 4 jaar na de overname, komt laatstgenoemde op 21-1-1908 te

overlijden aan een hartaanval (9) . Zijn zoon Etienne (10) zet de zaak verder tot wanneer in 1930 de brouwerij "Le Lion d'Or" wordt afgebroken.

In deze familiegeschiedenis duikt nu pas voor het eerst een nieuwe naam op die de titel van het artikel moet verduidelijken; die van DEWEERT.

Na zijn huwelijk op 11 april met Maria DE ROO, dochter van Hypolitus DE ROO en Silvia VERSLUYS uit Stene, is Louis DEWEERT (11) komen wonen op n° 3, Torhoutsesteenweg. Als huurder van DE RYCKE begon hij er, samen met zijn echtgenote, een eigen zaak op te starten waar hij fietsen (12) (merk "Uilenspiegel" en "Spirit") en kinderwagens (merk "Swan") aan de man bracht en "bille-cars" en tandems in de zomermaanden verhuurde in die toen toeristisch-drukke buurt.

De kelder was zijn werkplaats!

Na enkele jaren kon de poort naast het herenhuis van CNUUDE (het huisje met de puntgevel - let op het leeuwje - bestaat nog en heet nu toepasselijk "Vinotheek le Lion d'Or") gebruikt worden, alsook het daarnaast liggend magazijn (wie herinnert zich nog de fruithandel Stragier?..)

Louis was actief in het bloeiend handels- en verenigingsleven: braderies, carnavals, hij was zelfs sponsor van Ronde van Vlaanderen-winnaar 1920, Jules VANHEVEL.

In 1938 werd er verhuisd naar de hoek Torhoutsesteenweg/Warschaustraat waar later "Deweert Sport" zou komen. Naast fietsen legde Louis zich toe op sportartikelen, ondermeer tennisrackets (merk "Snauwaert"). Hij werd zo bekend als "cordeur" of spanner van rackets dat wereldkampioenen als Jack KRAMER, Pancho SEGURA, GONZALES en BUDGE op hem een beroep deden.

Tijdens de meidagen van '40 worden 100 fietsen en 12 tandems geconfisqueerd door het Belgische leger. De winkel blijft open maar schuilen in de kelder is soms een noodzaak. Maart '44 moest er geëvacueerd worden en Engelsen zijn een tijdje in het gebouw uit 1882 geweest.

Na de oorlog moest Louis van nul herbeginnen en de jaren '50 betekende het einde van de fietsenhandel. Sportartikelen, campingmateriaal, sportieve mode en een ploegsport-afdeling werden dan al gerund door zijn dochters Greta en Rosa en de zonen Jozef en Paul.

Op 28 september 1960 verkoopt Etienne DE RYCKER de voormalige brouwerswoning aan Louis DEWEERT die het gebouw sloopt en er op de vrijgekomen gronden een appartementsgebouw van 6 verdiepingen bouwt, genaamd "Residentie Olympic". Alvorens de totaal nieuwe zaak met moderne winkelruimten voor ondermeer campingmateriaal en tuinmeubelen openging, werd een tijdelijke commerciële huisvesting gevonden in het daaroverliggend Piccadilly-hotel...

Nu is het stil aan de Torhoutsesteenweg nr. 1 maar Inter Sport Deweert gelegen aan de Hendrik Serruyslaan nr. 2 is meer dan ooit springlevend.

-
- (1) Links op foto 2 is het dak van een mouttoren te zien. Mout is koren dat, na geweekt, gekiemd en gedroogd, dient om er bier van te brouwen.
 - (2) M. CONSTANDT, Delbouille en Dujardin: twee pioniers van het Oostends toerisme (1981) p. 8 e.v.
 - (3) Gustaafs vader, Jean CNUUDE had reeds in 1854, op de hoek van de Sint-Sebastiaanstraat en het Wapenplein, het Hôtel Lion d'Or (zie De Plate 199/95). Gustaaf zelf is in het hotel blijven wonen tot 1882.
 - (4) Huwelijk Sint-Pieterskerk Oostende op 28/12/1869.
 - (5) Wet van 15/6/1877: grenswijziging tussen Oostende en Mariakerke: de bovengenoemde percelen uit Mariakerke en het betreffend perceel in Oostende worden samengevoegd.
 - (6) Een gezinsdrama: in 6 jaar tijd verliest Gustaaf CNUUDE zijn echtgenote en twee van zijn drie dochters. Honorina °Oostende 29/10/1870 en †Oostende 26/12/1870 en Gabriella °Oostende 17/1/1876 en †Oostende 2/6/1876. Respectievelijk twee maanden en nog geen vijf maanden oud.
 - (7) Over zijn rol als "Cercle"-lid in de Compagnie du Rat Mort, lees het jubileumboek "Rat Mort Oostende 1898-1998" op p. 14 en p. 18.
 - (8) Er lijkt me een familie-verband te bestaan tussen CNUUDE en DE RYCKER: de moeder van Gustave CNUUDE was Johanna DE RYCKER.

- (9) In de overlijdensakte staat dat hij, behalve brouwer, ook "eeremajoor der Bugerwacht en ridder van de Leopoldsorde" was.
- (10) Etienne DE RYCKER ° Brugge 20-5-1880
 † Brussel 23-7-1971
 was gehuwd met Germaine COULLIER ° Sint-Niklaas 19-2-1885
 † Brussel 28-5-1955
- (11) Louis DEWEERT ° Oostende 13-11-1896
 † Oostende 26-2-1979
 was gehuwd met Maria DE ROO ° Stene 8-10-1892
 † Oostende 14-9-1986
 zijn vader, August DEWEERT was boekhouder bij G. CNUDDÉ
 ° Oostende 6-5-1854
 † Oostende 10-7-1931
 zijn moeder was Rosalia VANREMOORTELE
 ° Bredene 17-10-1863
 † Oostende 15-7-1910
- (12) De stiel had hij, na de Eerste Wereldoorlog, geleerd bij die andere bekende Steense fietsenreparateur Camille BRACKX, wiens zaak door zijn kleinzonen nu nog wordt voortgezet.

Herkomst fotomateriaal.

Foto 1, 2, 3 en 4 uit de collectie van De Plate.

Foto5: uit A. Vancaillie deel 3, nr. 101.

Foto 8 uit A. Vancaillie deel 2, nr. 63.

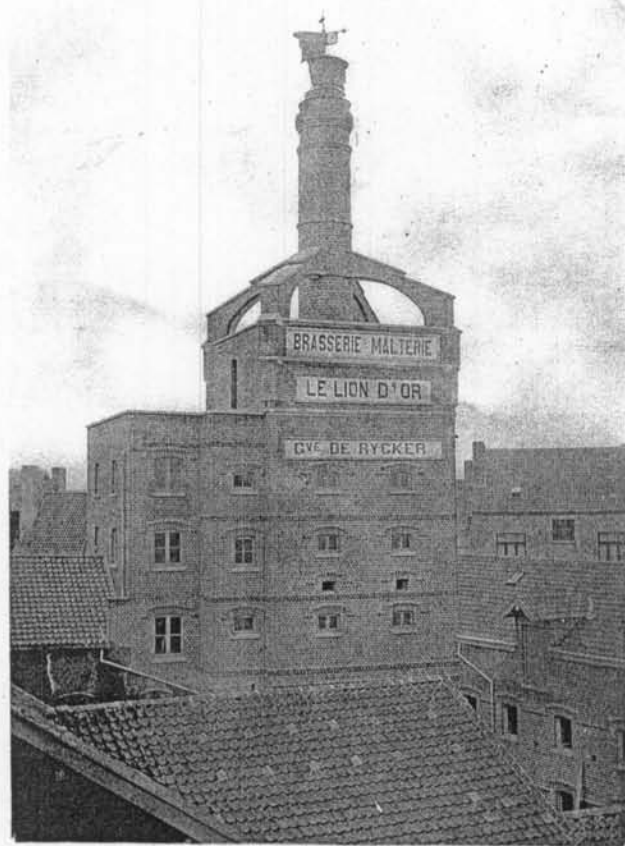
Foto 11: verzameling familie Deweert.

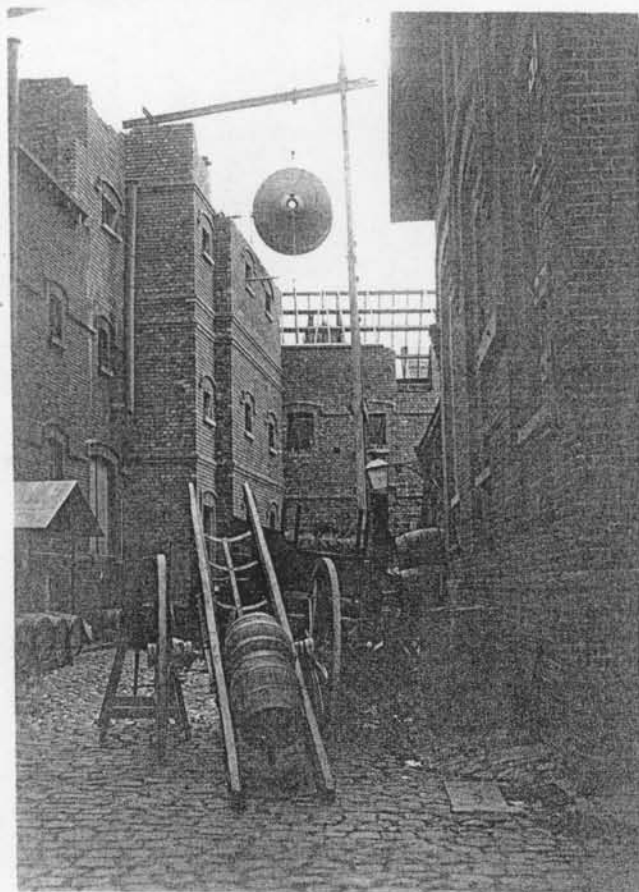
Hoekhuis Warschastraat -Torhoutsesteenweg

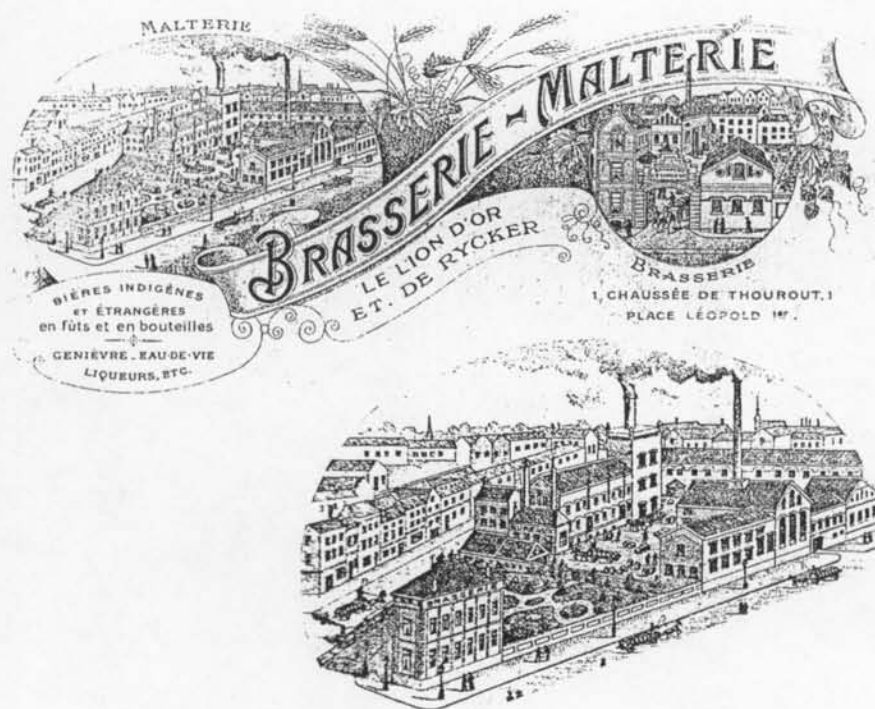
Moultoren en schoorsteen Warschaustraat

Brasserie Malterie "Le Lion d'Or"

Binnenplaats

101. 1920. De TORHOUTSE STEENWEG en de WARSCHAUSTRAAT.

Briefhoofd van de Brouwerij LE LION D'OR. Deze brouwerij was gelegen tussen de Torhoutse steenweg (links) en de Warschaustraart (rechts), en werd uitgbaat door de Heer Et. DE RYCKER. Op de plaats van het hoekhuis, met de vermelding "BRASSERIE" op de gevel, staat thans het gebouw van de handelszaak DEWEERT SPORT.

↓
August DEWEERT

↓
Gustaaf CNUDE

Foto van de brouwerij met August Deweert en Gustaaf Cnudde

STAR Ostende — La Place Léopold

La Place Léopold

63. 1950. **Het LEOPOLD I PLEIN.**

Links, de Sportwinkel DEWEERT, daar gevestigd sedert 1938. De zaak werd gesticht in 1928 en was toen gelegen op de Torhoutse steenweg, waar thans een kapperszaak zich bevindt. Rechts, het Piccadilly HOTEL en de GRAND GARAGE ST CHRISTOPHE.

Het Leopold I-plein in 1950

Fietsenhandel en...toen ook reeds sport. Torhoutsesteenweg nr. 3

Louis Deweert, 1ste van links. Sponsor en mekaniker

Foto hoekhuis. Sport, Velo's. L. Deweert. (met billekarren)